

SAMMANFATTANDE RAPPORT OM INTRÅNG I IMMATERIELLA RÄTTIGHETER 2018

Sammanfattning

juni 2018

SAMMANFATTNING

SAMMANFATTANDE RAPPORT OM INTRÅNG I IMMATERIELLA RÄTTIGHETER 2018

juni 2018

Sammanfattning

Sammanfattande rapport om intrång i immateriella rättigheter

I denna rapport sammanställs resultaten av den forskning som utförts sedan 2013 av Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO), genom Europeiska observatoriet avseende intrång i immateriella rättigheter, om graden, omfattningen och de ekonomiska konsekvenserna av intrång i immateriella rättigheter i EU.

Syftet med rapporten är att knyta samman de olika undersökningarna om värdet av immaterialrätt, allmänhetens uppfattning om immaterialrätt, de mekanismer som används för att göra intrång i immateriella rättigheter och intrångens ekonomiska konsekvenser, för att på så vis skapa en sammanhängande bild av läget för immateriella rättigheter och intrång i dessa rättigheter i EU. Rapporten innehåller även ett avsnitt om de åtgärder som vidtas för att bekämpa intrång. Planen är att en sådan rapport ska offentliggöras varje år.

I en undersökning som utfördes tillsammans med Europeiska patentverket konstaterade EUIPO att det totala bidraget från immaterialrättsintensiva industrier till EU:s ekonomi står för runt 42 procent av BNP (5,7 biljoner euro) och 28 procent av sysselsättningen (plus ytterligare 10 procent i indirekta sysselsättningseffekter i sektorer som inte är immaterialrättsintensiva). Dessa sektorer genererar även ett handelsöverskott på runt 96 miljarder euro tillsammans med resten av världen och deras arbetstagares löner är 46 procent högre än i andra sektorer.

På grund av det höga värde som är kopplat till immateriella rättigheter är intrång i dessa rättigheter en lukrativ brottslig verksamhet som innebär omfattande kostnader för rättighetsinnehavarna och för ekonomin i allmänhet.

Enligt en undersökning som utfördes 2016 av EUIPO och OECD uppgick uppskattningar av intrång i immateriella rättigheter inom internationell handel under 2013 till så mycket som 5 procent av EU:s import, eller 85 miljarder euro per år.

I en serie sektorsrelaterade undersökningar har EUIPO uppskattat att förfalskning har orsakat utebliven försäljning inom 13 sektorer (i de analyserade industrierna och i hela deras tillhörande leveranskedja). Dessa förluster uppgick till mer än 100 miljarder euro per år.

Höga värden, milda domar och hög avkastning på investeringar utgör incitament för kriminella ligor att ägna sig åt förfalskning. Tillvägagångssättet för den här typen av ligor blir mer och mer komplext allteftersom teknik och distributionskanaler utvecklas, hand i hand med bredden på de produkter som förfalskas.

Förfalskare använder sig av affärsmodeller som i hög grad nyttjar internet för att distribuera sina produkter och främja distribution och konsumtion av olagligt digitalt innehåll. Webbplatser där varumärkesförfalskade varor säljs får in ytterligare annonsintäkter från både "högriskannonser" (vuxet innehåll, spelande och sabotageprogram) och, paradoxalt nog, från legitima varumärken som då förlorar på två olika sätt på denna typ av annonsering (dels skadas deras eget varumärke, dels ger det trovärdighet åt värdwebbplatsen).

Utöver att analysera utbudet av varumärkesförfalskade varor och piratkopierat innehåll har EUIPO även undersökt efterfrågesidan, dvs. EU-medborgares inställning till immateriella rättigheter och deras villighet att konsumera olagligt innehåll. Incitamenten för konsumenter att köpa varumärkesförfalskade varor omfattar lägre priser, god tillgänglighet och en låg grad av social stigmatisering kopplad till sådana inköp.

Som svar på denna utveckling vidtar och stöder EUIPO, tillsammans med offentliga och privata partner, ett antal åtgärder för att ta itu med dessa problem. Åtgärderna omfattar allt från att informera rättighetsinnehavare om övergripande förändringar som rör intrång, att tillsammans med Europol arbeta med mer omfattande insatser mot immaterialrättsbrottslighet, inte minst genom att finansiera en specialiserad enhet för immaterialrättsbrottslighet vid Europol, att stödja Europeiska kommissionens (GD Handels) ansträngningar att ta itu med utbudet av varumärkesförfalskade varor i tredjeländer och att informera allmänheten om tillgången till lagligt digitalt innehåll och om den ekonomiska inverkan av att köpa varumärkesförfalskade varor eller utnyttja olagligt innehåll.

Rapportens huvudsakliga avsnitt omfattar följande:

Immateriella rättigheters ekonomiska bidrag och värde

Detta avsnitt innehåller en sammanfattning av 2016 års undersökning om immaterialrättens bidrag som visade att 42 procent av EU:s BNP och 28 procent av sysselsättningen genereras i immaterialrättsintensiva sektorer. Det finns även en sammanfattning av 2015 års undersökning på företagsnivå som visade att företag som äger minst ett varumärke, mönster eller patent uppvisar bättre ekonomiska resultat än de som inte äger några immateriella rättigheter. Effekten är särskilt markant vad gäller små och medelstora företag. Slutligen innehåller avsnittet även en diskussion om 2016 års

resultattavla för små och medelstora företag, där man undersökte över 9 000 små och medelstora företag i EU för att granska deras användning av immateriella rättigheter och skälen till att inte använda immateriella rättigheter.

Varför och hur görs intrång i immateriella rättigheter?

I detta avsnitt granskas utbuds- och efterfrågesidan av marknaden för varor som innebär intrång. På utbudssidan diskuteras de metoder som används för att erbjuda konsumenterna varumärkesförfalskade varor. Detta görs med hjälp av ett antal olika källor och rapporter, som 2017 års gemensamma lägesrapport från EUIPO/Europol. I separata underavsnitt granskas de affärsmodeller som används av intrångsgörare på nätet, särskilt annonsering på webbplatser som misstänks för intrång och missbruk av domännamssystemet för att skapa trafik till nätbutiker som säljer varumärkesförfalskade varor.

I det sista underavsnittet behandlas efterfrågesidan: vad motiverar konsumenter att göra intrång i immateriella rättigheter? Det bygger på 2017 års undersökning om uppfattningar om immaterialrätt och 2016 års resultattavla för ungdomar, där det framgår att de faktorer som anges av allmänheten som skäl till att göra intrång bland annat är lägre priser på varumärkesförfalskade varor och lägre priser på och större uppfattad tillgänglighet till olagligt innehåll på nätet, jämfört med lagliga erbjudanden.

Ekonomiska konsekvenser av intrång i immateriella rättigheter

Detta avsnitt inriktas på intrångens ekonomiska inverkan på både privata och offentliga ekonomiska sektorer. Avsnittet bygger på de gemensamma undersökningarna från EUIPO/OECD om handel med förfalskade varor och på de sektorsinriktade undersökningar som offentliggjorts sedan 2015 med uppskattningar av de ekonomiska kostnader som uppstår på grund av förekomsten av varumärkesförfalskade varor i EU. Det omfattar både inverkan på den privata sektorns försäljning och sysselsättning och den inverkan på offentliga finanser som härrör av denna. Sammantaget ger dessa två undersökningar en heltäckande bild av den globala handeln med varumärkesförfalskade varor (med särskild tonvikt på import av förfalskningar till EU, som står för så mycket som 5 procent av EU:s totala import), de sektorer som drabbas mest, de förfalskade varornas ursprung och den inverkan som detta har på den europeiska ekonomin.

I ett avslutande underavsnitt granskas kostnaderna inom den privata sektorn för bekämpningen av intrång i immateriella rättigheter, på grundval av en undersökning från 2017 av nära 1 300 företag i 14 medlemsstater. Denna undersökning visade att kostnaderna för att ta itu med intrång är särskilt betungande för mindre företag.

SAMMANFATTANDE RAPPORT
OM INTRÅNG I IMMATERIELLA
RÄTTIGHETER 2018

SAMMANFATTNING

juni 2018